

GHID PRACTIC PENTRU ETICHETAREA ȘI PROMOVAREA PRODUSELOR LOCALE

Elaborat în cadrul proiectului
**Cooperare pentru valorificarea produselor
locale prin originalitate și calitate**

COOPERARE PENTRU VALORIFICAREA PRODUSELOR LOCALE PRIN ORIGINALITATE ȘI CALITATE

Perioada de implementare a proiectului
Martie – Septembrie 2015

Valoarea totală nerambursabilă a proiectului de cooperare:
83.799,26 Euro

Parteneri

Aria de implementare:

Regiunea Nord-Est: (jud. Iași, Vaslui, Botosani, Suceava)
Regiunea Sud-Est (jud. Tulcea)
Regiunea Centru (jud. Harghita – Comuna Bilbor)

INFORMAȚII SUPLIMENTARE!

GAL Valea Prutului (jud. Iași)
0786.050.423, galvaleaprutului2011@yahoo.com
www.galvaleaprutului.ro

GAL Ștefan cel Mare (jud. Iași)
0742.902.973, contact@galstefancelmare.ro
www.galstefancelmare.ro

GAL Confluente Nordice (jud. Suceava)
0744.307.654, galconfluentenordice@gmail.com
www.gal.confluentenordice.ro

GAL Bazinul Dornelor (jud. Suceava)
0746.833.478, galbazinuldornelor2012@gmail.com
www.galbazinuldornelor.ro

GAL Valea Teliței (jud. Tulcea)
0745.209.415, galvaleatelitei@gmail.com
www.galvaleatelitei.ro

Aceast ghid oferă producătorilor locali atât fermierilor și procesatorilor din domeniul agroalimentar cât și meșterilor populari, sfaturi cu privire la promovarea produselor, în vederea creșterii vânzării lor. Veți găsi în acest document recomandări cu privire la realizarea etichetelor produselor și atestarea acestora.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluente Nordice, GAL Valea Teliței

CUPRINS

CAP. I. INFORMAȚII DESPRE CELE 5 GAL-URI IMPLICATE ÎN IMPLEMENTAREA ACESTUI PROIECT

- 1.1. GAL Valea Prutului
- 1.2. GAL Ștefan Cel Mare
- 1.3. GAL Bazinul Dornelor
- 1.4. GAL Confluente Nordice
- 1.5. GAL Valea Teliței

CAP. II. RECOMANDĂRI PENTRU ETICHETARE, PROMOVARE ȘI COMERCIALIZARE PRODUSE LOCALE

- 2.1. Recomandări privind etichetarea produselor locale
- 2.2. Recomandări privind promovarea produselor locale
- 2.3. Recomandări privind comercializarea produselor locale
- 2.4. Alte metode de atragere a potențialilor clienți

CAP. III. MODELE DE SUCCES IDENTIFICATE ÎN TERITORIUL CELOR 5 GAL-uri PARTENERE

- 3.1 Model de succes din teritoriul GAL Valea Prutului
- 3.2 Model de succes din teritoriul GAL Ștefan cel Mare
- 3.3 Model de succes din teritoriul GAL Bazinul Dornelor
- 3.4 Model de succes din teritoriul GAL Confluente Nordice
- 3.5 Model de succes din teritoriul GAL Valea Teliței

CAP. IV. CONCLUZIILE DIN RAPORTELE SINTEZĂ ALE CELOR 5 SEMINARII COMUNE ORGANIZATE ÎN CADRUL PROIECTULUI DE COOPERARE

- 4.1. Concluziile seminarului comun din teritoriul GAL Valea Prutului pe tema "Importanța asocierii în vederea promovării produselor locale"
- 4.2. Concluziile seminarului comun din teritoriul GAL Ștefan cel Mare pe tema "Asocierea în agricultură – calea produselor românești spre marile lanțuri de comercializare"
- 4.3. Concluziile seminarului comun din teritoriul GAL Bazinul Dornelor pe tema "Pietele cu produse locale ca locuri de atracție turistică"
- 4.4. Concluziile seminarului comun din teritoriul GAL Confluente Nordice pe tema "Cum putem promova produsele locale prin intermediul operatorilor din turism"
- 4.5. Concluziile seminarului comun din teritoriul GAL Valea Teliței pe tema "Cum pot autoritățile publice locale sustine micii producători"

CAP. V. DEZVOLTAREA DURABILĂ

Proiect finanțat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul Național de Dezvoltare Rurală
Programul Național de Dezvoltare Rurală este implementat de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. PNDR este finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

CAP. I. INFORMAȚII DESPRE CELE 5 GAL-URI IMPLICATE ÎN IMPLEMENTAREA ACESTUI PROIECT

1.1 GAL VALEA PRUTULUI

Aflat la granița cu Republica Moldova, teritoriul Grupului de Acțiune Locală (GAL) Valea Prutului se desfășoară paralel cu râul Prut, în zonă de câmpie, parcurgând de la sud-est la nord județul Iași, ocupând partea de sud est a județului Botoșani. Din punct de vedere administrativ, teritoriul are în componență 11 unități teritorial administrative, 10 comune și 1 oraș, însumând în total 58 de localități. Teritoriul acoperit de GAL Valea Prutului acoperă comunele ieșene: Andrieșeni, Bivolari, Popricani, Probota, Roșcani, Țigănași, Trifesti, Victoria și comunele botoșănene: Românești, Santa Mare, Ștefănești. Populația din teritoriul aferent Grupului de Acțiune Locală Valea Prutului era de 45868 locuitori, din care 35133 locuitori în județul Iași și 10735 în județul Botoșani. Ca formă juridică, GAL Valea Prutului este constituită sub forma unei asociații de drept privat. Majoritatea producătorilor locali din teritoriul GAL Valea Prutului își desfășoară activitatea în domeniul apicol, legumicol, cerealier și viticol. Nu lipsește nici sectorul zootehnic, în special crescătorii de ovine, respectiv procesatorii de produse lactate (caș, brânză, urdă, pastramă, etc.). În 2011 GAL Valea Prutului a obținut autorizația de funcționare de la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală evaluată la 2.806.000 euro și finanțată prin FEADR, axa LEADER. Din această sumă, în perioada 2012 – 2015, s-au finanțat peste 48 de proiecte mici din teritoriu (între 5.000 - 200.000 euro).

1.2 GAL ȘTEFAN CEL MARE

Asociația Grupul de Acțiune Locală Ștefan cel Mare, cu sediul în comuna Aroneanu, județul Iași, este finanțată conform contractului de finanțare C4312021212425811 prin AXA 4 LEADER Sub-Măsura: 431.2 Funcționarea GAL, dobândirea de competențe și animarea teritoriului.

Teritoriul Grupului de Acțiune Locală ȘTEFAN CEL MARE este situat majoritar în județul Iași, în proporție de 62,21 %, și 37,79 % în județul Vaslui. Teritoriul se situează în regiunea de Nord Est a țării, respectiv partea de sud est a județului Iași, suprafața teritoriului GAL formată din cele 9 comune din Iași acoperind 9,14 % din suprafața județului Iași și

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

partea de nord a județului Vaslui, suprafața acoperită de cele 4 comune și orașul Negrești din județul Vaslui acoperind 5,72 % din suprafața județului Vaslui.

Membrii Asociației G. A. L. Ștefan cel Mare sunt în număr de 41. Dintre aceștia, 14 sunt autorități publice locale (comunele Aroneanu, Golăiești, Ungheni, Țuțora, Comarna, Prisăcani, Costuleni, Ciorțești și Dobrovăț din județul Iași, comunele Codăești, Tăcuta, Dănești, Rebricea și orașul Negrești din județul Vaslui), iar 27 reprezintă agenți economici (IMM, PF, AF, II) și reprezentanți ai societății civile. Până în acest moment, din bugetul alocat pentru proiecte ale beneficiarilor, de 2.550.000 Euro, a fost contractată la A.F.I.R. suma totală de 2.502.995,35 Euro, reprezentând 98,16%.

1.3 GAL BAZINUL DORNELOR

Aflat în regiunea de nord-est a României, teritoriul Grupului de Acțiune Locală (GAL) Bazinul Dornelor reprezintă o arie omogenă din punct de vedere geografic, la nivelul careia există relații puternice între componentele naturală și umană, atât de natura istorică cât și social-economică, dezvoltate și consolidate de-a lungul timpului, având un număr de 35,991 locuitori.

Din punct de vedere administrativ, teritoriul are în componență 12 unități teritorial administrative, 11 comune și 1 oraș. Teritoriul acoperit de GAL Bazinul Dornelor acoperă comunele sucevene: Cîrlibaba, Ciocănești, Coșna Crucea, Dorna Arini, Dorna Candrenilor, Iacobenii, Panaci, Poiana Stampei, Șaru Dornei, orașul Brosteni și comuna din județul Harghita: Bilbor.

În 2011 GAL Bazinul Dornelor a obținut autorizația de funcționare de la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală evaluată la 2.096.939,00 euro. Majoritatea producătorilor din teritoriul GAL Bazinul Dornelor își desfășoară activitatea în domeniul turistic, agricol cât și sectorul zootehnic, în special crescătorii de vaci, cu produse lactate și din carne.

1.4 GAL CONFLUENȚE NORDICE

Microregiunea Confluențe Nordice, reprezentată de Asociația GAL Confluențe Nordice, este situată în partea centrală a Județului Suceava, și este formată din asocierea a 48 de parteneri publici și privați. Microregiunea are în componența sa 12 unități administrativ-teritoriale și reprezentanți ai administrației publice locale, 11 ONG-uri și 25 de societăți comerciale acoperind teritoriul următoarelor localități: Orașul Gura Humorului și comunele Stulpicani, Ostra, Capu Câmpului, Berchișești, Dragoiești, Ciprian Porumbescu, Păltinoasa, Mălini, Cornu Luncii, Valea Moldovei, Slatina. Teritoriul aferent GAL Confluențe Nordice, cu o suprafață de 939 km², reprezintă o arie montană și de deal, omogenă din punct de vedere geografic, la nivelul careia există relații puternice între componentele naturală și

umană, atât de natură istorică cât și social-economică, dezvoltate și consolidate de-a lungul timpului. Numărul de locuitori cuprinși în Microregiunea Confluente Nordice este de 63.604 locuitori, format din: 15.656 locuitori ai zonei urbane (oraș Gura Humorului) și 47.948 locuitori din mediul rural. Înființată la începutul anului 2013, Asociația GAL Confluente Nordice promovează dezvoltarea durabilă a microregiunii Confluente Nordice, cu implicarea factorilor privați și publici, prin acțiuni care să permită, în special, valorificarea resurselor naturale și culturale. Dincolo de frumusețea și bogăția Microregiunii Confluente Nordice, izvorâte din peisajele naturale desprinse parcă din povești, din bisericile și mănăstirile pictate, la loc de cinste stau și tradițiile și obiceiurile specifice zonei care și-au pus amprenta și pe toate produsele locale, fie ele, produse din lapte, carne sau produse.

1.5 GAL VALEA TELIEI

Grupul de acțiune locală Valea Teliei este o asociație non-profit, autorizată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale ca Grup de Acțiune Locală în cadrul Axei 4 LEADER Programul Național de Dezvoltare Rurală, având decizia de Autorizare nr. 62296/14.12.2012. Asociația implementează, în calitate de beneficiar proiectul „Funcționarea grupului de acțiune locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului”.

Teritoriul GAL Valea Teliei cuprinde 3 comune din județul Tulcea, cuprinse în zona Natura 2000, având o populație de 11.597 locuitori, cu o densitate de 30,22 locuitori/km². Situat în Regiunea de Dezvoltare Sud-Est, teritoriul GAL se subordonează caracteristicilor geografice și de dezvoltare economico-socială ale regiunii și ale județului Tulcea, oferind un potențial turistic foarte ridicat datorită apropierii de una dintre cele mai cunoscute și vizitate regiuni ale țării – Delta Dunării.

CAP. II. RECOMANDĂRI PENTRU ETICHETARE, PROMOVARE ȘI COMERCIALIZARE PRODUSE LOCALE

Pare complicat, nu-i așa? Marketing, etichetare, promovare. Ghidul de față explică preceptele de promovare ale produselor și oferă o scurtă listă de acțiuni, pe care le puteți adapta în funcție de particularitatea propriului produs. Vă vom explica ce este marketing-ul, etichetarea și promovarea și cum aceste acțiuni vă pot fi de folos.

Scopul principal al marketingului este de a înțelege piața de desfacere și de a adapta un produs și strategia sa de comercializare, pentru a maximiza vânzările și profitul. În esență, aceasta înseamnă să vă cunoașteți produsul, clienții, concurenții, piața și modul în care acestea se dezvoltă. Felul în care etichetați și promovați produsele este parte integrantă a acestui proces.

Promovarea este modul prin care susțineți comercializarea unui produs, făcându-l cunoscut clienților, spre exemplu prin adăugarea unei imagini a produsului și a unei descrieri a zonei sale de proveniență în broșuri cu specific turistic.

Etichetarea reprezintă un mijloc de identificare a produselor, de informare simplă și rapidă a consumatorilor, de educare a acestora, de înlesnire a operațiilor comerciale, precum și de promovare a produselor pe piață, utilizând o marcă atestată sau un nume.

SFATURI UTILE:

- 1) Lucrând împreună (într-un colectiv) este posibil să realizați obiective pe care nu le-ați putea atinge individual sau ca persoane fizice (spre exemplu: obținerea de denumiri europene sau de certificări pentru produsele dvs)
- 2) Este posibil să promovați calitatea produselor de munte pentru a fi preluate în meniurile restaurantelor și pensiunilor, astfel încât consumatorii vor fi dispuși să plătească un preț mai mare pentru produsul dvs.
- 3) Este posibil să vă promovați produsul prin implicarea directă a consumatorilor în procesul de producție. Dacă clienții au șansa să observe producția unui aliment, ei se vor simți mai conectați cu acest produs și vor fi mai dispuși să-l cumpere, mai întâi la fermă sau în gospodărie, apoi în magazine și în supermarketuri.
- 4) Este foarte important să utilizați o marcă consecventă, astfel încât consumatori să poată recunoaște produsul dumneavoastră la piață sau în magazine: când văd eticheta ei pot face imediat legătura cu o vizită anterioară la fermă sau cu alt moment când au consumat produsul

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

- 5) Promovându-vă produsul prin toate mijloacele posibile (pagina web, magazin on-line, vizite la gospodărie), vă asigurați că vă adresați unui număr cât mai mare de consumatori
- 6) Etichete atractive, inovative și informații suplimentare despre caracteristicile unice ale produsului atrag atenția și simpatia consumatorului.

2.1. RECOMANDĂRI PRIVIND ETICHETAREA PRODUSELOR LOCALE

2.1.1. Ce trebuie să știți despre etichetarea produselor

Reglementări privind etichetarea produselor au devenit obligatorii din 13 decembrie 2014, fiind stabilite prin Regulamentul European 1169/2011.

Sistemul obligă toți operatorii din sectorul alimentar în toate etapele lanțului alimentar să aplice produselor alimentare etichete care au obligatoriu anumite informații și un anumit format. Cu alte cuvinte, toate alimentele care se găsesc pe rafturile magazinelor vor trebui să respecte etichetarea conform regulamentului. Mai mult chiar, inclusiv alimentele furnizate prin sistemul de catering sau livrare la domiciliu, sau la cele expuse online pentru comandă prin intermediul internetului, toate acestea trebuie să aibă această nouă etichetare. De asemenea și alimentele care se ambalează în fața consumatorului vor trebui să aibă înscrise anumite informații obligatorii, precum și cele livrate de restaurante.

Informațiile trebuie să fie exacte, precise și simplu prezentate pentru a putea fi ușor înțelese de către consumator. Este obligatoriu ca fontul și dimensiunile literelor să fie ușor lizibile.

Dacă sunt alimente preambalate informațiile obligatorii trebuie inscripționate pe o etichetă atașată acestora. Dacă sunt alimente care nu sunt preambalate, informațiile trebuie transmise operatorului care recepționează produse alimentare sau consumatorului final într-un format complet. Intermediarul în acest caz trebuie să pună la dispoziția consumatorului final aceste informații complete.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

2.1.2. Sistemele de etichetare a calității

Există trei sisteme de etichetare a calității utilizate în prezent la nivelul UE.

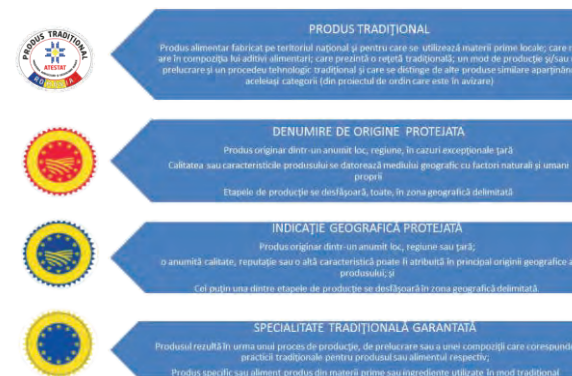

Foto – etichete de calitate, Sursa: internet

2.1.3. Sfaturi practice de etichetare a produselor

Eticheta este locul perfect pentru promovarea produsului în sine și unde se poate menționa:

- 1) numele și originea în denumirea produsului (ex. Pepene de Probota)
- 2) calitatea ingredientelor, gustul și caracteristicile produsului (ex. "produs prin metode tradiționale")
- 3) regiunea de origine a produsului: originea produsului trebuie să fie ușor de recunoscut pentru cumpărător, astfel încât ei să poată identifica produsul ca provenind din zona rurală și ca având calități deosebite.

Folosiți ambalaje rustice și imagini cu produsul, ferma, fotografiile cu o calitate grafică bună, etc. Eticheta poate fi o simplă bucată de hârtie atașată produsului sau un desen complex care este parte integrantă a ambalajului.

Fiecare etichetă ar trebui să conțină următoarele informații:

- ☐ Numele produsului
- ☐ Numele regiunii de origine (comuna, județul, teritoriul GAL)
- ☐ Calitățile speciale ale produsului (ex. 'produs prin metode tradiționale')
- ☐ Cantitatea (200 g, 3 l, 1 legătură, 1 kg, 3 buc., 10 felii etc)
- ☐ Ingredientele și cantitățile (gramaj sau procente)
- ☐ Substanțele care provoacă alergii sau intoleranță (arahide, lapte, muștar, cereale ce conțin gluten etc)

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

- ☐ Prețul
- ☐ Date de producție
- ☐ Data expirării
- ☐ Scurtă descriere a produsului
- ☐ condițiile speciale de păstrare și/sau condițiile de utilizare;
- ☐ Date de identificare a producătorului
- ☐ Date de contact (de exemplu telefonul)

2.2. RECOMANDĂRI PRIVIND PROMOVAREA PRODUSELOR LOCALE

Pentru a putea răspunde așteptărilor consumatorilor, fiecare vânzare trebuie să înceapă cu înțelegerea nevoilor și așteptărilor grupului-țintă.

Pentru o optimă percepere a nevoilor consumatorilor de produse tradiționale trebuie identificate următoarele așteptări ale subiecților:

- să corespundă standardelor de igienă;
- să aibă legătură cu identitatea culturală a comunităților locale;
- materiile prime să provină din zone locale;
- să aibă legătură cu o zonă culturală specifică;
- să fie realizate prin metode tradiționale de către mici producători, pentru a le asigura astfel autenticitatea;

Consumatorii sunt interesați în general să achiziționeze produse de proveniență locală și preferă să folosească lanțuri de aprovizionare scurte.

Vă recomandăm câteva modalități prin care vă puteți promova produsele:

- ✓ Afișarea de postere în locuri publice care prezintă calitățile unice ale produsului (calitatea, gustul, proveniența, metodele de producție) și locurile în care produsul poate fi cumpărat.
- ✓ Distribuirea de fluturași informativi care să însoțească produsul. Conținutul acestora poate include: motive pentru achiziționarea produsului, o scurtă prezentare a gospodăriei sau fermei dvs, scurte istorii despre originea produsului, rețete culinare.
- ✓ Realizarea de prezentări ale produselor la piețe și târguri: oferiți informații directe despre produs, procesul tradițional de producție, ingrediente, etc.
- ✓ Pagină internet sau pagină pe social media (facebook) cu informații detaliate despre procesul de producție, calitatea și gustul produsului. Nu uitați să scrieți adresa acestei pagini de internet pe eticheta produsului dumneavoastră! Dacă dvs. nu vă descurcați, apelați la copii sau nepoți dvs, să vă promoveze în mediul online produsele! Nu uitați

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

să lăsați numărul dvs. de telefon, pentru a putea fi contactați direct de către cumpărători.

- ✓ Interacțiunea directă este importantă pentru a convinge clienții de calitățile produsului (astfel de informații pot fi oferite atât de fermieri cât și de comercianți)
- ✓ Oferiți degustări ale produsului potențialilor clienți (în târguri, pe stradă, la piețe sau în magazine)
- ✓ Stabiliți un program de vizitare al gospodăriei dvs., unde clienții pot asista la procesul de preparare (cum se fabrică cașul, dulceață, cum colectați mierea, cum se produce vinul, etc)
- ✓ Oferte promoționale. Spre exemplu: acum 8.00 RON în loc de 8.99 RON; al treilea produs gratuit, etc. Astfel de promoții pot fi organizate și în colaborare cu alți producători: ex. cumpărați o bucată de brânză și primiți gratuit alt produs (roșii).
- ✓ Publicați reclame în reviste și ziare locale, cât și în broșurile turistice pentru a vă face produsul cunoscut unei audiențe cât mai largi.
- ✓ Oferiți interviuri pentru reviste și ziare în care să vorbiți despre produsul dumneavoastră și despre metodele de preparare.
- ✓ Participați la evenimente organizate de GAL-ul de care aparțineți, Camera Agricolă Județeană, alte asociații de profil și lăsați datele dvs. de contact și categoria de produs.

2.3. RECOMANDĂRI PRIVIND COMERCIALIZAREA PRODUSELOR LOCALE

Pentru a crea premisele succesului în afaceri, este necesară elaborarea unei strategii solide de marketing. Conturarea unui astfel de plan trebuie să ia în considerare următoarele elemente:

- motivația pentru a începe o nouă inițiativă;
- calitățile produsul dumneavoastră;
- prețul produsului;
- grupul țintă;
- piața de desfacere;
- ceilalți actori ai lanțului de producție: procesatori, comercianți și competitori;
- punctele forte și vulnerabilități.

Foarte important este să determinați care este caracteristica unică a produsului dumneavoastră și ce posibilități există pentru a-l îmbunătăți?

2.3.1. Variante și modalități de promovare și comercializare a produselor locale:

- Un magazin on-line <http://www.casadepedea.com/magazin/>
- Oferte speciale (reduceri de preț, etichete personalizate) și de sezon
- Producție la comandă

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

- Explicarea elementelor unice pe etichete
- Promovarea la târguri și evenimente specializate
- Accesarea pieței locale (de exemplu, magazine locale), dar și a celei naționale și internaționale (lanțuri de magazine duty-free) printr-un marketing activ.

2.3.2. Cum să vă prezentați la un târg sau expoziție:

- 1) Identificați cel mai bun târg din domeniul dvs. de activitate la care puteți participa și închiriați o suprafață sau un stand în cadrul târgului.
- 2) Amenajați-l astfel încât să rămâneți în mintea concurenților și mai ales a potențialilor clienți. Gândiți-vă la ceva inedit și care totuși să aibă legătură cu produsul dvs.
- 3) Luați cu dvs. materialele promoționale. Acestea pot atrage mulți oameni la standul dvs. dacă sunt bine gândite
- 4) Anunțați toți clienții pe care îi aveți în momentul participării la expoziție despre eveniment. Trimiteți invitații inclusiv prin SMS colaboratorilor și posibililor clienți. Dacă aveți o pagină de prezentare, dvs. sau apropiatii dvs. care vă sprijin în valorificarea produselor locale, dați un anunț oficial (de exemplu – în data de...ne găsiți la târgul...unde puteți degusta produsele noastre! Vă așteptăm!)
- 5) Atunci când veți sta la stand nu uitați să fiți amabili;
- 6) Este indicat să stați în picioare mai tot timpul, sunteți mai bine văzuți și puteți observa mai ușor potențialii clienți. Țineți minte - clienților trebuie să li se acorde imediat atenție. Dacă nu găsiți din prima pe cineva dornic să-i ajute, să le răspundă la întrebări, își vor îndrepta pașii către următorul stand unde va fi "primit mai bine".
- 7) Vizitați și celelalte standuri, adunați informații despre producătorii concurenți, stabiliți contacte sau puneți bazele unor colaborări viitoare.

2.3.3. Participarea la târguri, expoziții și manifestări tradiționale

Condiții pentru comercializarea produselor alimentare

Pentru prevenirea apariției unor toxinfecții alimentare datorate producerii, depozitării, transportului și valorificării unor astfel de produse în alte condiții decât cele stabilite prin

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

legislația din domeniu, autoritățile locale în cauză, organizatorii și producătorii care oferă produse alimentare pentru consum uman au o serie de obligații și anume:

a) Organizatorii de evenimente

- să solicite de la D.S.V.S.A. județeană, aprobarea pentru funcționarea unor astfel de locații, prin depunerea, cu cel puțin cinci zile înaintea desfășurării evenimentului, un dosar care cuprinde:
 - ✓ cerere scrisă (se menționează locul și perioada desfășurării evenimentului, activitatea desfășurată, tipurile de produse supuse comercializării);
 - ✓ lista expozanților (împreună cu documentele de autorizații sau de înregistrare sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor și documentele de producător);
 - ✓ contract sau un acord cu o firmă de salubritate în vederea evacuării deșeurilor alimentare sau menajere.
- să asigure:
 - ✓ dotările cu utilaje și echipamente adecvate specifice activității;
 - ✓ spații corespunzătoare, cu asigurarea temperaturii optime, pentru păstrarea și expunerea produselor;
 - ✓ sursa de apă potabilă;
 - ✓ mijloace pentru curățarea și dezinfectarea instrumentelor de lucru;
 - ✓ grupuri sanitare și facilități de spălare și uscare a mâinilor atât pentru comercianți, cât și pentru consumatori;
 - ✓ spații necesare pentru depozitarea și eliminarea deșeurilor.

b) Expozanții, producători de bunuri alimentare

- să solicite la D.S.V.S.A. județeană, emiterea documentului de înregistrare, pentru vânzare directă sau, după caz, de vânzare cu amănuntul, documente care stabilesc:
 - ✓ numele producătorului, precedat de inițialele V.D. (vanzare directă) sau V.A. (vanzare cu amănuntul);
 - ✓ sortimentele și cantitatea de produse care se valorifică;
 - ✓ locul de comercializare și aria de distribuție;
- Să posede pe lângă documentul de înregistrare sanitară veterinară eliberat de D.S.V.S.A. județeană:
 - ✓ actul de identitate;
 - ✓ atestatul de producător și carnetul de comercializare a produselor agricole;
 - ✓ carnet de sănătate personală;
 - ✓ fișa de sănătate a animalelor vizată de medicul veterinar din localitate;
- Să aplice toate măsurile necesare pentru evitarea oricărui risc de contaminare a produselor de origine animală și vegetală, în timpul obținerii și comercializării;

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

- Produsele primare de origine animală să provină de la animale, păsări sau familii de albine sănătoase și să fie manipulate numai de către persoane sănatoase;
- Produsele să nu fie falsificate sau să prezinte modificări anormale ale aspectului /culorii, mirosului, gustului ori consistenței;
- Produsele să fie transportate în ambalaje și mijloace de transport autorizate și igienizate;
- Produsele să fie identificate prin etichete pe care sunt înscrise mențiuni referitoare la producător, denumirea produsului, data obținerii, condiții de păstrare și după caz orice alte date necesare informării consumatorului; eticheta se aplică pe ambalajul tradițional, sticlă pentru laptele crud, cutii de plastic sau putini, pentru brânzeturi;
- În cazul produselor tradiționale să posede certificatul de atestare prin care acestea sunt înregistrate la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

2.4. ALTE METODE DE ATRAGERE A POTENȚIALILOR CLIEȚI

Informații agricole la magazinul sătesc sau la magazinele din oraș

Periodic distribuiți informații despre produsele dvs. sau alte informații prin magazinele locale. Adresați-vă administratorului magazinelor să vă permit să amplasați un colț de prezentare de produse și informații despre agricultură, inclusiv cu un afiș despre un obiectiv agroturistic local.

Târgul de produse agricole

Piețele locale de fermier se pot transforma periodic în „**Ziua târgului local**” Târgul este cel mai bun loc pentru a promova și sublinia importanța agro-turistică a zonei. Autoritățile Publice Locale sau organizatori pot aranja câteva acțiuni de atragere a consumatorilor: concursuri de culinare, jocuri distractive pentru copii, muzică, etc!

Ziua dezvoltării rurale

Este ziua în care guvernații, parlamentarii și administrațiile județene și locale participă în ferme și în satele românești la vizite de documentare pentru a vedea oferta agroturistică locală și efectele pozitive și negative a legilor din domeniul dezvoltării rurale. Invitații vor primi cu această ocazie de la asociațiile reprezentative din teritoriu, materiale informative despre sectoarele vizitate, propuneri de îmbunătățire a legislației și produse locale pentru a fi promovate la nivel național.

Ziua specialităților tradiționale locale atestate sau garantate

Asociațiile de producători, GAL-urile, producătorii tradiționali împreună cu autoritățile locale și cu liderii locali pot organiza asemenea zile ca evenimente agroturistice. Un simpozion, urmat de o expoziție și o masă cu un meniu tradițional pentru invitați și turiști pigmentată cu muzică folclorică locală vor asigura un succes garantat evenimentului.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

Ziua locală de agricultură durabilă

Gazda evenimentului poate să fie ferma dvs. unde se poate realiza o zi locală de agricultură (demonstrații practice, cules de legume, expoziție de produse, etc). Expuneți utilajele/ustensilele pe care le utilizați, produse agricole, un mic stand de produse tradiționale, animale vii, și dacă e posibil divertisment (de exemplu plimbare cu căruța, sau mulsul oilor, etc). Apelați la tinerii din familie să vă ajute cu promovarea evenimentului pe canalele social media.

Expoziția de produse tradiționale și ecologice de la Mall

Organizați o expoziție de produse tradiționale și ecologice la mall-ul din orașul de reședință. În localitățile mici magazinul sătesc poate organiza o zi agroturistică locală. Includeți produse din zona dumneavoastră, precum și informații cu privire la metodele locale și tehnologiile aplicate. Luați legătura pentru promovarea evenimentului cu organizațiile sau firmele specializate în acest sens.

Ziua alimentației sănătoase

Se pot organiza petreceri la fermele agricole în care sunt invitați copiii pentru a învăța să mănânce sănătos. Copiii pot vedea cum se produc alimentele, cum se prelucrează produsele agricole în ferma. Dacă dețineți o agropensiune permiteți iar bucătarilor să accepte ajutorul copiilor pentru pregătirea mâncărurilor și băuturilor gustoase și sănatoase. Pe toată durata zilei cei invitați vor primi informații și explicații privind modul de prelucrare și preparare. Nu trebuie decât să faceți un parteneriat cu o asociație de părinți sau școală sau inspectorat județean.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

CAP. III. MODELE DE SUCCES IDENTIFICATE ÎN TERITORIUL CELOR 5 GAL-URI PARTENERE

In acest capitol sunt prezentate acei producători/asociații de producători, identificați în teritoriul GAL-urilor partener, care au realizat toți pașii necesari pentru atestarea produselor locale pe care le comercializează și care au deja consumatori, o piață de desfacere a produselor proprii, promovare eficientă, etc.

3.1 Model de succes din teritoriul GAL VALEA PRUTULUI

GRUPUL DE PRODUCĂTORI CEREALE "LUNCA PRUT", cu sediul în comuna Bivolari, teritoriul GAL Valea Prutului, s-a înființat în 2008, la inițiativa a 10 fermieri. Grupul recunoscut de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale conform avizului de recunoaștere nr.83/04.08.2008 este singurul grup de producători pentru Cereale și Oleaginoase din județul Iași. Actualmente, acesta lucrează cca 10.000 ha de pe raza comunelor Bivolari și Victoria, iar obligația membrilor este de a comercializa minim 70% din producție prin Grup. Cine nu respectă această condiție este exclus. În anul 2014, Grupul de Producători Cereale "Lunca Prut" avea o cifră de afaceri de peste 4.000.000 lei. Grupul de Producători Cereale "Lunca Prut" este persoană juridică cu scop lucrativ și gestionează economică proprie. Adică, este o asocierie de fermieri care comercializează, la comun, produsele obținute.

Grupul de producători trebuie să asigure producția planificată și adaptată în conformitate cu cererea pieței, în special, conform condițiilor de calitate și cantitate. De asemenea, trebuie să promoveze aprovizionarea și plasarea pe piață a produselor obținute de membrii săi. Tot grupului îi revine sarcina de a optimiza costurile de producție și de a stabili prețurile la producător, dar și de a promova utilizarea practicilor de cultivare, a tehnicilor de producție și a practicilor de gestionare a deșeurilor care să nu dăuneze mediului înconjurător. Poate fi membru al unui grup de producători oricine deține legal o bază de producție și își declară în scris intenția de a comercializa producția agricolă proprie în cadrul unui grup de producători și care plătește cotizația, în conformitate cu statutul grupului. Membrii grupului sunt obligați să aplice reglementările adoptate de organizația de producători cu privire la raportarea producției. De asemenea, trebuie să facă parte doar dintr-o singură organizație de producători pentru comercializarea cerealelor și oleaginoase, conform legislației în vigoare. Membrii Grupului de Producători Cereale Lunca Prut au următoarele avantaje:

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

- ✓ exploatarea unei suprafețe mari de teren care permite aplicarea tehnologiilor moderne, competitive de producție și de gestionare a deșeurilor;
- ✓ posibilitatea planificării și modificării producției conform cererii cantitative și calitative de pe piață;
- ✓ acces mai ușor la fondurile europene și la contractarea creditelor bancare;
- ✓ creșterea capacității de negociere în vederea obținerii unor prețuri mai bune atât la cumpărarea în comun de input-uri necesare producției cât și la valorificarea produselor, prin ofertarea unor cantități mai mari de cereale în condiții de calitate ridicată;
- ✓ promovarea mai eficientă a producției atât pe piața internă cât și pe cea externă.
- ✓ negocierea unor prețuri avantajoase pentru îngrășăminte și pesticide;
- ✓ reducerea costurilor de depozitare și comercializare

3.2 Model de succes din teritoriul GAL ȘTEFAN CEL MARE

ASOCIAȚIA DE LEGUME ȘI FRUCTE DIN PRISĂCANI - Înființată în 2009 în satul Prisăcani (com. Prisăcani, jud. Iași), asociația a evoluat în cinci ani, de la 16 membri fondatori, la aproximativ 180 de membri cotizanți. Din asociație fac parte legumicultorii din comuna Prisăcani și din comunele învecinate. Printre comunele cu membri activi în asociație se află: Prisăcani, Costuleni, Comarna, Golăiești, Ungheni și Țuțora.

Scopul principal al asociației este de a comercializa fructe, legume, cereale și pește, produsele fiind proaspete și de calitate. În acest context, asociația oferă susținere directă și calificată a membrilor săi pentru sporirea producției de legume, fructe și cereale, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ sau sortimental. În cadrul asociației sunt identificate și accesate tehnici și tehnologii de ultimă oră prin care cultivarea și întreținerea plantațiilor este optimizată astfel încât culturile să poată fi valorificate eficient. Se urmărește astfel realizarea periodică de lucrări specifice, irigații, folosirea de îngrășăminte adecvate. Noțiunile de marketing și management accesibile membrilor

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421

Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"

Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluente Nordice, GAL Valea Teliței

asociației nu fac decât să ducă la încununarea muncii depuse pe teren. În plus, asociația crede în atragerea de fonduri pentru dezvoltarea sectorului economic din care face parte și de aceea a întocmit un plan coerent și viabil, care să conducă la efectuarea, directă sau prin servicii contractate, de acțiuni, de atragere a investițiilor private, cu precădere a investițiilor străine directe.

Asociația a fost ajutată să-și creeze propriul brand – **RODINIA**, sub care comercializează următoarele produse:

Legume proaspete pentru vânzare directă și en-gros: tomate, ardei gras, varză, vânată, pepene verde, fasole boabe și păstăi, mazăre boabe și păstăi, rădăcinoase.

Servicii oferite membrilor

- distribuție de legume proaspete
- achiziții de materii prime/materiale, fertilizatori, material săditor.
- acces la tehnologie sau la informații
- consultantță și sprijin pentru accesarea fondurilor europene pentru fermieri
- schimburi de experiență
- mecanizarea principalelor lucrări
- inițierea și realizarea unor activități și programe de interes general comunitar
- implementarea unor metode de cultivare pentru îmbunătățirea arealului de legume, fructe și cereale
- realizarea unor pepiniere competitive prin creșterea mărimii acestora
- servicii conexe - contabilitate primară pentru membrii cooperative

3.3 Model de succes din teritoriul GAL BAZINUL DORNELOR

Asociația „VECHEA BUCOVINĂ”, comuna POIANA STAMPEI, județul SUCEAVA

Inițiată în anul 2011, asociația este persoană juridică de drept privat fără scop patrimonial, constituită în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare și cu Decretul nr. 31/1954, privitor la persoanele fizice și persoanele juridice.

Scopul Asociației este promovarea tradițiilor și valorilor culturale specifice regiunii istorice Bucovina, prin activități de meșteșugărit, gastronomie tradițională, promovarea

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421

Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"

Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluente Nordice, GAL Valea Teliței

producătorilor locali, vechi obiceiuri și identități antropice specifice zonei; activități de integrare a acestor valori în spațiul european, schimburi interculturale.

Mediatizarea activităților asociației s-a realizat la Conferința Internațională UNIFERO, dar și în mass-media: la Radio România Actualități, la Radio Iași-emisiunile „Tradiții” și „Iarba verde de acasă”; televiziunea Etno posturi de televiziune zonale și locale (emisiunea „De ce iubim Bucovina” de la Tv Plus Suceava), dar și în Gazeta de Poiana Stampei, Crai Nou și Monitorul de Suceava, ziarul Lumina al Patriarhiei române.

Relația bună cu massmedia poate fi utilizată în promovarea produselor locale.

„Ideea înființării unei asociații cu statut juridic s-a născut în urma activităților pe care le-am derulat încă din anul 2007 atât cu meșterii populari și producători locali din localitatea Poiana Stampei, cât și cu membrii grupului vocal „Flori de pe Dorna” și cu cei ai Cercului „Micii meșteșugari” de la Școala Poiana Stampei. M-au motivat pasiunea și dragostea meșterilor populari pentru păstrarea și promovarea tradițiilor autentice, talentul și măiestria gospodinelor care sunt inegalabile în prepararea produselor tradiționale, emoția și bucuria copiilor implicați în proiectul „Tradiții”. Colaboram deja cu GAL Bazinul Dornelor, cu alte organizații de profil, aveam parteneriate încheiate cu alte școli, unde găsisem oameni dăruți și pasionați de păstrarea autenticului românesc în general și bucovinean în special. Nu a fost simplu, dar la ora actuală membrii asociației se pot lăuda cu numeroase participări la târguri de produse, expoziții, concursuri, festivaluri, simpozioane și proiecte care le-au certificat, de la mic la mare, munca și valoarea...” prof. Dorina Paicu, președinte

3.4 Model de bune practici din teritoriul GAL CONFLUENȚE NORDICE

SC PROLISOK DESIGNSRL este o societate comercială din sat Corlata, comuna Berchișești, teritoriul GAL Confluente Nordice, înființată în anul 2009. Societatea produce suc de mere și mere în combinație cu căpșuni, pere sau vișine, pentru care se folosesc fructe de o calitate superioară, proaspete și atent selecționate cultivate exclusiv în zona de Nord - Est a țării. Societatea își comercializează produsele în orașele Suceava, Gura Humorului, Botoșani, Iași, Buzău, București pe baza contractelor de distribuție.

Produsele se adresează persoanelor fizice, barurilor, restaurantelor și pensiunilor. Societatea înțelege fenomenul și importanța asocierii și a devenit membră în Asociația "Produs în Bucovina."

SC PROLISOK DESIGN SRL este o societate ce își respectă clienții și partenerii de afaceri, oferindu-le un produs de o calitate superioară, un suc de mere cu un gust deosebit care îi va convinge de calitățile benefice ale acestuia. Sloganul lor este simplu: "Natura Fruct ... un stop de sănătate"

Sucurile sunt 100 % naturale, ambalate folosind tehnologia bag - in - box, ce protejează produsele de oxidare și împotriva microorganismelor și a bacteriilor. Sucurile sunt

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421

Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"

Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

disponibile în ambalaj de 3 și 5 litră conservanți, coloranți sau zaharuri artificiale putând fi păstrate timp de 1 an ambalate și 30 de zile de la deschiderea cutiei.

3.5 Model de bune practici din teritoriul GAL VALEA TELIȚEI

SC ONLY SERV SRL este o societate comercială cu răspundere limitată, având ca domeniu de activitate, conform clasificării CAEN 0150 – Activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor). A fost înființată în iunie 2006, având punct de lucru în teritoriul GAL Valea Teliței, comuna Frecăței, județul Tulcea. În aprilie 2010, societatea a achiziționat un teren cu suprafață de 15000 mp și grajd cu suprafață de 432 mp, în intravilanul comunei Frecăței, sat Cataloi, județul Tulcea, pe care a construit o Fabrică de Nutreț Combinat (FNC), pentru a asigura necesarul de nutreț în cadrul fermei și comercializarea surplusului de nutreț către fermierii din zona. În anul 2014, societatea a obținut un sprijin nerambursabil pe măsura 41.123, prin GAL Valea Teliței, în valoare de 45.875 euro, reprezentând contribuție publică în procent de 50%, pentru creșterea unității de producție necesare dezvoltării activității în sectorul creșterii păsărilor prin producția de nutrețuri combinate pentru animale.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421

Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"

Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Teliței

CAP. IV. CONCLUZIILE DIN RAPORTELE SINTEZĂ ALE CELOR 5 SEMINARIILE COMUNE ORGANIZATE ÎN CADRUL PROIECTULUI DE COOPERARE

4.1. Concluziile seminarului comun din teritoriul GAL Valea Prutului pe tema "Importanța asocierii în vederea promovării produselor locale"

Derulat în perioada 27-28 august 2015, în teritoriul GAL Valea Prutului, comuna Bivolari, seminarul a întrunit 107 de participanți, de la reprezentanți ai autorităților publice locale, producători locali, reprezentanți ai asociațiilor de producători din cele 5 teritorii partenere, la reprezentanți ai MADR-ului, reprezentanți ai grupurilor de producători, cooperative apicole, asociații de viticultori, camerele agricole județene, mediul academic.

Pe parcursul celor 2 zile a seminarului comun s-au sesizat o serie de probleme și s-au identificat câteva soluții care sunt sintetizate mai jos.

Micii producători pot aduce diversitate producției și pot face față mai ușor crizelor și schimbărilor de pe piață, deoarece au o capacitate mai mare de adaptare față de alți operatori. Datorită acestei adaptabilități, produsele oferite de micii producători răspund mai bine cerințelor consumatorilor. Majoritatea produselor locale identificate au un standard ridicat de calitate, însă povara cea mai mare a acestor producători constă în faptul că acționează pe o piață concurențială care nu acoperă integral costurile de producție. În plus, micii producători nu dispun de mijloacele tehnice necesare efectuării lucrărilor agricole, astfel încât apelarea la servicii specializate este o necesitate. Investițiile în utilaje costisitoare (mașini de semănat, de erbicidat combine, tractoare, etc.) nu se justifică economic pentru exploatarea mică sau pentru cele de câteva zeci de hectare. Inclusiv condițiile climatice au consecințe directe asupra nivelului producțiilor. Prin urmare, în viitor, producătorii vor plăti mai mult pentru motorină, electricitate, îngrășăminte, pesticide etc. Efectele acestor costuri în continuă creștere, nivelul solicitat de producție și prețurile pieței sunt motive serioase pentru care este necesară asocierea producătorilor locali. Cu ajutorul asocierii producătorii locali, fermierii mici și mijlocii își pot consolida în primul rând poziția pe piață pe filiera de produs. Cooperativele agricole contribuie la îmbunătățirea productivității exploatarea agricole de mici dimensiuni și fac posibil accesul la marketingul produselor, la economii, creditare, asigurări și tehnologie. Cooperativele agricole pot deveni drept punți de legătură între piețe și fermieri, prin diversificarea culturilor, creșterea producției de alimente,

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluente Nordice, GAL Valea Teliței

facilitarea adoptării de noi tehnologii și input de materie primă. Cooperativele, ca formă de asociere, le oferă micilor producători locali o platformă de comunicare pentru luarea deciziilor care le influențează activitățile. GAL-urile trebuie să ofere sprijin informațional și să devină un catalizator în fenomenul asocierii la nivel local și promovarea producătorilor.

4.2. Concluziile seminarului comun din teritoriul GAL Ștefan cel Mare pe tema "Asocierea în agricultură – calea produselor românești spre marile lanțuri de comercializare"

Derulat în perioada 20 – 21 august 2015, în teritoriul GAL Ștefan cel Mare, în comunele Dobrovăț și Prisăcani, seminarul a întrunit 87 de participanți, de la reprezentanți ai autorităților publice locale, producători locali, reprezentanți ai asociațiilor de producători din cele 5 teritorii partenere, la reprezentanți ai MADR-ului (OJFIR și CDRJ), reprezentanți ai organizațiilor non guvernamentale, structurilor de economie socială.

Producătorilor locali trebuie sprijiniți atât din punct de vedere logistic cât și informațional să se asocieze în structuri care să sprijine distribuirea produselor locale în lanțurile de comercializare. GAL-urile pot oferi acest sprijin și deveni un promotor al cooperării între „actorii” locali (fermieri, procesatori, comercianți alimentari cu amanuntul, restaurante, pensiuni și agropensiuni, hoteluri și alte forme de cazare în mediul rural), atât în scopul comercializării produselor agroalimentare prin intermediul lanțurilor scurte de aprovizionare cât și realizarea de parteneriate cu organizații nonguvernamentale și autorități publice.

4.3. Concluziile seminarului comun din teritoriul GAL Bazinul Dornelor pe tema "Piețele cu produse locale ca locuri de atracție turistică"

Derulat, în perioada 31 iulie - 2 august 2015, în teritoriul GAL Bazinul Dornelor, în comuna Dorna Candrenilor, seminarul a întrunit 87 de participanți, de la reprezentanți ai autorităților publice locale, producători locali, reprezentanți ai asociațiilor de producători din cele 5 teritorii partenere, la reprezentanți ai MADR-ului.

În teritoriile celor 5 GAL-uri partenere, sunt multe comunități locale care au ceva de promovat, dar nu-i ajută nimeni și nu știu cum să o facă (Pepenii de la Probota, Festivalul Fructelor de Pădure, etc). Târgul este cel mai bun loc pentru a promova și sublinia importanța agro-turistică a zonei. În ziua respectivă se mai multe acțiuni de succes: concursuri de gătit, jocuri distractive sau probe tematice pentru copii și elevi, muzică, etc. Referitor la produsele locale de calitate care stărnesc interesul turiștilor dar nu pot fi comercializate în piețe, singura soluție ar fi să se atesteze ca produs tradițional. Autoritățile publice locale, GAL-urile pot înființa spații speciale (laboratoare care să ateste produsele locale tradiționale) pentru producătorii de dulceturi, compoturi, siropuri, etc și pune la dispoziția micilor producători. De asemenea aceste spații pot fi create și de asociații

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluente Nordice, GAL Valea Teliței

(exemplul prezentat de Federația Agricultorilor de Munte care au înființat un astfel de spațiu autorizat pentru fabricarea dulceturilor la Dorna Arini, teritoriul GAL Bazinul Dornelor).

4.4. Concluziile seminarului comun din teritoriul GAL Confluente Nordice pe tema "Cum putem promova produsele locale prin intermediul operatorilor din turism"

Derulat în perioada 2-3 iulie 2015, în teritoriul GAL Confluente Nordice, în orașul Gura Humorului, seminarul a întrunit peste 100 de participanți, de la producători locali, operatori în turism la reprezentanți ai MADR-ului.

Producătorii locali au aflat cum pot promova produsele locale prin intermediul operatorilor din turism, operatorii din turism, mult mai reticenti, au aflat care sunt avantajele utilizării de produse locale, iar autoritățile locale au aflat problemele atât a producătorilor locali cât și cele ale operatorilor de turism (pensiuni, agropensiuni).

Acțiunea comunităților locale trebuie încurajată pentru a integra, păstra în cultura locală produsele locale și produsele alimentare tradiționale, astfel încât ele să fie unul din elementele de valoare ale unor viitoare destinații agroturistice în România. În acest sens acțiunea Grupurilor de Acțiune Locală este importantă și în ciclurile viitoare de programare, pentru că au posibilitatea prin Strategiile de Dezvoltare Locală să ofere suport abordărilor inovative privind produsele locale, marketingul, promovarea și crearea de forme de comercializare.

PROCESUL LEGISLATIV LA NIVEL LOCAL

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Telitei

4.5. Concluziile seminarului comun din teritoriul GAL Valea Telitei pe tema "Cum pot autoritățile publice locale sustine micii producatori"

Derulată în perioada 17 – 18 iulie 2015, în teritoriul GAL Valea Telitei, în comuna Fricăței, seminarul a întrunit 105 de participanți, de la reprezentanți ai autorităților publice locale, producători locali, reprezentanți ai asociațiilor de producători din peste 36 UAT-uri din cele 5 teritorii partenere, la reprezentanți ai MADR-ului (OJFIR și CDRJ).

Printre atribuțiile **consiliului local** se numără adoptarea de hotărâri în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

Primarul, pe de altă parte, este **autoritatea executivă**, iar el va pune în aplicare hotărârile consiliului local sau județean. De asemenea, primarul va conduce serviciile publice locale și va asigura respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.

Consiliul local are inițiativă și hotărăște în toate problemele de interes local, cu excepția celor care nu sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

Atribuții consiliul local are rol hotărâtor în privința finanțelor locale. Conform Legii 215/2001 acesta aprobă, la propunerea primarului, bugetul local, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar. De asemenea, aprobă contractarea și/sau garantarea împrumuturilor sau contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare în numele unității administrativ-teritoriale. Legea 273/2006 privind finanțele publice locale prevede că bugetele locale, bugetele împrumuturilor externe și interne și bugetele fondurilor externe nerambursabile sunt aprobate de consiliile locale ale comunelor.

Consiliul local nu poate lua Hotărâri în favoarea micilor producători, dacă aceștia nu își spun problemele și "stiu ce și cum să ceară". Acest rol de catalizator ar putea fi asumat de GAL-uri, care au intrat în contact atât producătorii cât și cu liderii locali, și au capacitatea de propune soluții viabile adaptate propriilor teritorii, cunosc procedura de elaborare a politicilor publice și pot sprijini autoritățile publice locale să le elaboreze. O parte din probleme (cele legate de infrastructura, cum ar fi construirea unui centru de depozitare a legumelor și fructelor la frig) pot fi soluționate prin intermediul fondurilor nerambursabile, în timp ce cele legate de facilități fiscale doar de către UAT.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421
Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"
Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluențe Nordice, GAL Valea Telitei

CAP. V. DEZVOLTAREA DURABILĂ

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul „Viitorul nostru comun”, cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: „dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

Schimbările cele mai profunde, din punctul de vedere al dezvoltării durabile, se vor produce în mediul rural prin înlocuirea în mare măsură, pe parcursul vieții unei singure generații, a structurilor arhaice, a practicilor de producție în agricultură și a înfățișării satului românesc, în condițiile păstrării identității locale și culturale specifice.

Aproximativ jumătate din terenurile din UE sunt exploatate agricol. Prin urmare, agricultura este foarte importantă pentru mediul nostru natural. Acestea modelează diversitatea peisajelor din UE și adăpostesc o faună și floră sălbatică bogată și variată. Agricultura și natura se influențează reciproc. Datorită reformelor succesive ale PAC, practicile agricole din UE devin din ce în ce mai ecologice.

În urma reformei PAC din 2013, pentru a beneficia de ajutorul pentru venit, agricultorii trebuie să adopte metode de producție durabile. Concret, acest lucru înseamnă că ei trebuie să mențină suprafețe cu pășuni permanente, acestea având rolul de a absorbi dioxidul de carbon, contribuind astfel la combaterea schimbărilor climatice. De asemenea, agricultorii trebuie să-și diversifice culturile, respectând un număr minim și trebuie să utilizeze 5 % din terenul arabil într-un mod care promovează biodiversitatea (denumite „zone de interes ecologic”). Agricultorii care adoptă practici agricole și mai ecologice pot primi un sprijin suplimentar.

Cu toate că agricultura este principala activitate economică în majoritatea zonelor rurale, agricultorii fac mai mult decât să cultive plante și să crească animale. De multe ori, ei prelucurează aceste produse și le vând direct consumatorilor. Reforma din 2013 promovează vânzarea directă de produse agricole, de exemplu la piață.

Aproximativ jumătate din populația UE locuiește în zone rurale. Fără agricultură, ar exista puține elemente care să mențină vitalitatea și unitatea multor comunități rurale. Dacă ar dispărea agricultura, în multe zone terenul ar fi abandonat.

Proiect finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, axa LEADER, măsura 421

Titlu proiectului de cooperare: "Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate"

Parteneri: GAL Valea Prutului, GAL Ștefan cel Mare, GAL Bazinul Dornelor, GAL Confluente Nordice, GAL Valea Teliței

Agricultura contribuie la prevenirea depopulării zonelor rurale, cauzată de oportunitățile limitate de ocupare a forței de muncă și de rata crescută a șomajului. Serviciile publice (precum școlile și unitățile medicale) sunt menținute și îmbunătățite, oferind localnicilor un bun motiv pentru a rămâne în zonele rurale și pentru a-și crește copiii aici.

În prezent, PAC îi ajută pe agricultori:

- ✓ să folosească practici menite să reducă emisiile de gaze cu efect de seră;
- ✓ să utilizeze tehnici agricole ecologice;
- ✓ să îndeplinească standarde în materie de sănătate publică, mediu și bunăstare a animalelor;
- ✓ să producă și să pună pe piață specialități alimentare regionale;
- ✓ să sporească productivitatea utilizării pădurilor și a zonelor împădurite;
- ✓ să dezvolte noi utilizări ale produselor agricole în sectoare precum cosmetica, medicina și artizanatul.

Surse bibliografice:

National Sustainable Development Strategy - Romania 2013-2020-2030

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2013-2020-2030

http://europa.eu/pol/agr/index_en.htm

http://europa.eu/pol/agr/index_ro.htm

www.mmediu.ro/

<http://www.gazetadeagricultura.info/informatii-utile/579-certificare-si-atestare/17708-info-util-indicatiile-garantata-de-ue.html>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52009DC0400>

<http://www.un-documents.net/ocf-02.htm>

http://www.legrand.com/EN/sustainable-development-description_12847.html

www.madr.ro - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

www.ansvsa.ro - Agenția Națională Sanitar Veterinară și Siguranța Alimentelor

www.consultantaagricola.ro - Agenția Națională de Consultanță Agricolă

www.anpc.ro - Agenția Națională pentru Protecția Consumatorilor

www.istis.ro - Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor

www.apdrp.ro - Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit

www.anpa.ro - Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură

www.apia.org.ro - Agenția de Plăți și Intervenții pentru Agricultură

www.anarz.eu - Agenția Națională pentru Ameliorare și Reproducție în Zootehnie

www.osim.ro - Oficiul de Stat pentru Inventii și Marci

www.bioresurse.ro - Institutul de Bioresurse Alimentare

www.fonduri-ue.ro - Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale

www.fundatia-adept.org - Fundația ADEPT

www.agriculturae.ro - O.J.C.A.

GAL Valea Prutului

În județul Botoșani:

Oraș Ștefanesti
Comuna Românești
Comuna Santa Mare

În județul Iași:

Comuna Bivolari
Comuna Andrieseni
Comuna Trifesti
Comuna Roscani
Comuna Proboata
Comuna Tiganasi
Comuna Popricani
Comuna Victoria

GAL Ștefan Cel Mare

În județul Iași:

Comuna ARONEANU
Comuna GOLĂIEȘTI
Comuna UNGHENI
Comuna ȚUȚORA
Comuna PRISĂCANI
Comuna COMARNA
Comuna COSTULENI
Comuna CIORTEȘTI
Comuna DOBROVĂȚ

În județul Vaslui:

Comuna CODĂEȘTI
Comuna REBRICEA
Comuna ȚĂCUTA
Comuna DĂNEȘTI
Orașul NEGREȘTI

GAL Confluente Nordice (SV)

Orașul Gura Humorului

Comuna Stulpicani
Comuna Ostra
Comuna Capu Câmpului
Comuna Berchisesti
Comuna Dragoiesti
Comuna Ciprian Porumbescu
Comuna Paltinoasa
Comuna Malini
Comuna Cornu Luncii
Comuna Valea Moldovei
Comuna Slatina

GAL Bazinul Dornelor (SV)

Comuna Broșteni

Comuna Cîrlibaba
Comuna Ciocănești
Comuna Coșna
Comuna Crucea
Comuna Dorna Arini
Comuna Dorna Candrenilor
Comuna Iacobeni
Comuna Panaci
Comuna Poiana Stampei
Comuna Șaru Dornei
Comuna Bilbor (jud. Harghita)

GAL Valea Teliței (TL)

Comuna Somova

Comuna Frecăței
Comuna Mihail Kogălniceanu

Mulțumim tuturor producătorilor locali, liderilor locali, colegilor și colaboratorilor, pentru implicarea și contribuția adusă la implementarea acestui proiect. Datorită dvs. am reușit, într-un timp record, să ne atingem obiectivele propuse!

Colectivul redacțional:

Maria Hudema – coordonatorul proiectului, GAL Valea Prutului
Irina Nenerică – responsabil proiect de cooperare din partea GAL Ștefan cel Mare
Brandușa Andronic – responsabil proiect de cooperare din partea GAL Confluente Nordice
Vasile Cozan – responsabil proiect de cooperare din partea GAL Bazinul Dornelor
Andreea Filipov – responsabil proiect de cooperare din partea GAL Valea Teliței.

Această publicație comună a fost realizată în cadrul proiectului “Cooperare pentru valorificarea produselor locale prin originalitate și calitate”, cofinanțat prin FEADR prin Măsura 421 LEADER - Implementarea proiectelor de cooperare din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013.

Data editării: August 2015.

Conținutul acestui material nu reprezintă poziția oficială a Comisiei Europene.

SE DISTRIBUIE GRATUIT.